

גיד הנשה פרק שביעי חולין

צה.

עין משפט
נר מצוה

בַּח א ב מִי פ"ח מהל'
מאכלות אסורות הל'
יא יב קמג לאוין קמא
טוש"ע י"ד ס' סג סעיף
א:

במזג ג' מ"י שם הלכה יא
 קמג שם טוש"ע י"ד
 ס"י קי טע"ף ג'
 נ ד מ"י פ"ט מהלכות
 פסולי המוקדשין הל'
 :ד

לעזי רש"י

מיישל"ת [מיישילי"ש].
אטליזים.

רבינו גרשום (המשך)

[illegible]

אָנן נאסור את ב"ה המקוללין. מקולין הם אותם עובדי כוכבים שנוקמין בשר מן הטעם להשתכר בו וקאמר דלין לנו לאסור מליקח בשר היום משאר מקולין ולחוש שכמו שמכרה לזה טרפה למכורה במקולין אע"פ שלא הכריזו כן מכר לאחרים המוכרים במקולין או כמו שמכר זה הטעם טרפה כמו כן עשו שאר טבחים וה' אין לחוש וסיו שאר מקולין הואיל ורוב טבחי ישראל לצד מההוא עובד כוכבים דזננה מיניה: **ר"ב** למעמיה דאמר מקולין ובבחי ישראל בשר הנמצא ביד עובד כוכבים מותר. ולא חיישין שמא יצא עובד כוכבים מנצלה שצדיתו למכור במקולין או אם מכר אחד מן הטבחים טרפה לעובד כוכבים הלא לקנות ממנו לאכילה ולא כדי למכור במקולין אין לאסור בשביל כך מקולין דעובדי כוכבים דבשר רוב בשר אולין שקונים מטבחים ישראל כדי למכור במקולין שהיא כשירה: **מעמא** דאיביון לצעוריה הא לאו הכי אסור והתניא בוי'. פירוש שאר הנמצא צד כוכבים דאולין בשר רובא ולא חיישין שמא הציא נצלה מביתו למכור במקולין הלא נמיל בשר רובא ולא יחוש לשאר מקולין ומשני שאני התם דליתחזוק איסורא פירוש ההזק שיש איסור במקולין: **אמר** רב בשר שנתעלם מן העין אסור. ואפילו צעיר שיש בה רוב טבחי ישראל דחיישין שמא עושין אותו נצלה מרובא דעלמא ותפלוס (ב) ויתומרא בעלמא הוא משום עובדא דהוא כדלקמן:

ספקו אסור: לכל קבוע כמחלה על מחלה דמי והא דקיימא ליה מדאורייתא חד בתרי בטיל היינו היכא שמעורב ואינו ניכר האסור אבל הכא ידוע האסור בדוכסיה ואמרת המוכרת בשר וכלה ודברת משום אפי' מעורב לא בטיל ואמר כל קבוע כו' כדאמר בפ' התערוכות (נחמס עג.) גבי תערוכות צעלי חיים דחשיבי ולא בטיל דפרין ומשון ונקריב חד מיניהו ונימא כל דפריש מרובא פריש ומשני נמשון בתמיה הוה ליה קבוע וכל קבוע כו' ועיקר הטעם חייב משום קבוע אלא משום דצעלי חיים לא בטיל כמו דלכ שדרכו לימנות: **ובנמצא** הלך

אחר הרוב. וא"ת דבמקום שמכריזין והכריזו משום טרפה אמת אסרינן כל המקולין של עובדי כוכבים ולא אולינן במר ישראל דהוי רובא ובשר וכן במקום שאין מכריזין לא אולינן במר רוב כשרים ומיהו איכא למימר דהתם משום דמקולין הוו להו קצוב אצל קשה דבשר הנמנא ביד עובד כוכבים שלא במקולין אסור ביום שהכריזו ולא אמרינן הלך אחר הרוב אע"ג דשרינן הכא נמנא ביד עובד כוכבים דמסתברא דהא דאמר רבי לעיל מקולין וטבחי ישראל בשר הנמנא ביד עובד כוכבים מותר היינו במקום שמכריזין ולא הכריזו אלא הכריזו אסור אף עב גב דקמי נמנא דמשמע שלא במקולין ועוד דאסרינן במקום שאין מכריזין לקטות מן העובד כוכבים במקולין אע"פ שרוב טבחי ישראל דמישינין דלמא אתרמי לטבחי ישראל

ובלייתא דשדו עורזי צמעלי יומא דכפורי משום דהיתרא שכיט טפי וס' דרוב צדמות איין טרפות ונראה דתקנתא צעלמא הוא שעשו אטע"פ שרוב עבדי ישראל וכן במקום שמרביין והכריזו שלא לקנות אפליס לא ימכרו לעובד כוכבים למלא אחי לזבוי לישראל אט"ג ב"ד עובר בובבבים. וא"ת דאמר צפ"ק דפסחים (דף ט: וס' ד"ה היינו) תשעה חנויות דספקו אסור פירש ואחא עבדו וס' היינו ספיא מלא ציד עובד כוכבים דמה י' מלא צפי עבדו ומה י' נמלא סבלקא מן הצבורים שולד הספק במקום הקביעות וצ"ל דהעברות יצאיש ומאי קושיא והלא כיון דחזיון צשעה שפירש דממיליד ספקא צה צענין זה שלא נראה צשעה שיפרוש וא"ת דהתם משני גזירה דכוכבים משום גזירה שמה יקח מן הקבוע וכ"ת דהתם נמי אם יקח מן הקבוע דא"כ אמאי ירעו עד שיסתאבו כיון דפירשו מעמאם וכוסות כולן אסורים פירש א' מהם לרצוא ומרצוא לרצוא מותרין למה גזירה שמה יקח מן הקבוע ואין סברא לחלק בין קדשים ועבודת כוכבים שהאסור ידוע צמקומו ואין חזון המוכרת צלה מעורבת אלא דוכים קבוע דוקא והם שהאסור מעורב בפיטור ור"ת הוא ממיר שגנבם מרובא קפריש ואין נראה אלא דוקא כשהאסור ידוע דכפירשטי:

אסיה

אִי הוּא פִּיסַם מִינְאִי. אִם הֵיית שֵׁלם עֲמִי. שׁוֹנֵאִים הִיוּ זֶה לָהֶם:
דַּעֲבָדִי אֲחִי. שֶׁחֲטִי אֲחִימוֹל: שַׁעֲשֵׂה עֲלַי כְּהוֹנֵן. שֶׁמֶכֶר טִרְפָּה
לְעוֹבֵד כּוֹכָבִים לְמוֹכְרָה בְּמִקּוּלִין וְהַטְעָה אֶת חֲבִירוֹ וְלָקַח מִן הָעוֹבֵד
כּוֹכָבִים: אֲנוּ נֶאֱסָרוּ. בְּתַמִּיּה מְלִיקָה בָּשָׂר הַיּוֹם מִן הָעוֹבֵד כּוֹכָבִים
בְּמִקּוּלִין הוֹאִל רֹבֵד בְּטַחִי יַעֲרָל: שֶׁחֲטִי מִינְאִי וְעֲמִי
יִשְׂרָאֵל. כְּלוּמָר מְקוּלִין הָעוֹמְדִין עֵצִי
וְטַחֲחִי יִשְׂרָאֵל מִתַּעֲסָקִין בָּהֶם: בָּשָׂר
הַנִּמְאָל בִּיד עוֹבֵד כּוֹכָבִים. שֶׁסִּי שְׁלֹקְחוֹ
מִן הָעֲתִידִים לְהַשְׁתַּכֵּר בּוֹ דְּהוּא וְדִאִי
לֹא שִׁחֲטָה: מוֹסֵר. דְּבַתֵּר דָּרֵס אֲחִימָס
זְאִילִין וְלַטְרַפָּה לִכְאֵל לְמִיחָשׁ דְּאִם אִתָּא
דְּאִיכָא טִרְפָּה הִיא מוֹצִין לֵיהּ כְּדִי
לְמוֹכְרָה בְּמִקּוּלִין: אִי אִיוּנוֹ לְעוֹרֵיהּ
לְחִצְרֵיהּ. וְשֶׁקֶר דָּכֵר: אֲנוּ נֶאֱסָרוּ.

היום את המקולין שצעיר וליקח צצר
מן העוצד כוכבים אף היום מותרים
הואיל ולא הכריזו: ומקשינן **טעמא**
דלגאוריה הוּא. אמת דבריו נאסרין
והתניא כ' וכיון דבזחוקא היתר הן
משום חד עוצד כוכבים מי מתקרי
כוליה: **איתחזק איסורא**. דטרפרי
וזה לא מהר בה ששרי מכרה לעוצד
כוכבים ויש לחוש שמכר הימנה לעוצדי
כוכבים הרבה: **שנתעלם מן העין**.
שהיה שעה אחת שלא ראהו ואפילו
היה מונח על שלחנו: **אסור**. שמה
נמתחף בצנחל: **נמצא ביד עובד כוכבים**
שאני. שהיתה בחזקת משמרה והוא
לא חשטה ומרפלה לא מכרו לו למומחה
כאן אבל צצר המונח שמה עוררים
חלפיהו: **ספקו אסור**. דנפקא לן מקראי
דכפרק בפרק דיומא (דף פד:) וצפ"ק
דמכות (דף עו.) כל קצוב כמחלה
על מחלה דמי וזה מן הקצוב לקח אבל
נמצא דנייף הלך אחר הרוב והשתא
לאו קצוב הוא: **מלא בה צצר**. משנה
היא "בצטרות עיר שישארל ועוצדי
כוכבים דרין בה: הלך אחר רוב
טבחים. אם רובן ישראל כשר: ואם
מנושל. אע"פ שהטבחים רובן ישראל
אחר רוב אורכלי צצר שצעיר אולין
דמנושל לאו מטבחים נפל ואפילו רוב
טבחים ישראל אסור דשמה עוצד
כוכבים צצלו: **אי עוצד כוכבים** נקיע
ליה. אסור דבכממא הוא צצלו אלא
ודאי צנמצא מוטל לארץ קאמר וקאמר

כברו טבחי ישראל מותר: **צעמוד ורואו**. משעה שגפל מיד האדם יאָס וצעודו ביד הצעלים לא נאָסר ואפי' היה עוֹד כּוֹכְבִּים דֵּהא ונמאָל ביד עוֹד כּוֹכְבִּים מותר: **נמאל בגבולין**. משנה היא בנמקת שקלים בשר הנמאָל צעורה אֲכִירִים עולות שכן דרך לנתחה לנתחים ונמאָל בגבולין אֲכִירִים נטלות שכן דרך לחתכה לאֲכִירִים ולהשליכה לנאֲסָפָה: **הסיכות מותרות**. וכברו טבחי ישראל קאָמַר וכוין דנחתתו לאֲכִירִיה ודאי לאֲכִירִיה ייִמִּי: **מוסרות משום נבלה**. דלא מַטְמִיא ואי מִתְּכִירִית לֹא לֹא לֵקִי דַּקָּה הוא ומיניה נאֲכִירִיה אֲסוּרָה ואילוֹן אֲכִירִים יִנְהוּ מחזקין להו בודאי נבלה ולקי: **והא דרב**. דנחמל מן העין: **אמברא דאיִשְׁתַּעֲטִים**. על מקום מעבר של אותו נהר:

מחזור

טרפה ולא אוליין בחר רוב בהמות דכשרות אע"ג דלקמן שרי כדלעיל
 ולא חיישינן דלמא של טרפות הן כדפירש בקונטרס התם לקמן
 תכמים במקום שאין מכריזין שלא לקנות מן העובדי כוכבים לנחל
 משום עובד כוכבים כי ההיא דלמור (מה דף סא:) בגד שאכל צו
 דמן הדין לא היה לן ליתחש דאוליין בחר רובא: **הכא** נמי בשמנצא
 תשעה לצוים של מלכה ואחד של חמץ ואחד עכבר וסכל כ"ו היידין
 והשחא ים שקל נמי עכבר מן הצוים יטשירי ים והכל דשריינן
 ציד עובד כוכבים דאוליין בחר הרוב וכן לומר דהתם איירי שראיין
 (וחמש דף עג:) דפריך ונכשנינהו (א) ויניידו וימנא כל דפריש מרובא
 במקום קביעות הוי כמחלה על מחלה יש לומר דהתם פריך שני
 שמא יקח מן הקצוב אחזי לא אסרינן הכא נמי גזי נמלא ציד ע
 פירשו מעמסם שרי אלא דלכתלה הוא דאקור לעשות כן גזירה שמע
 מותרים ותו הא דלמרינן התם(ב) כוס של עובד כוכבים שנפל לזוהר מ
 לי נתערב בצווא כיון דפריש הוא מותר דמריבו פריש אלא משמע דלס
 לשאר איסורים וי"ל דהכא לא שייך כלל למיזבז שמה יקח מן הקצוב כי
 במקומה אבל כשהאסור מותר אז שרי ליה ים פריש אחי ליקח מן
 זוא צדור ודרס שנים או שלשה טולאים כל חד ואחד מטעם כל דפי

מסורת הש"ס

(א) ב"מ כד; (ב) פסחים ט;
גדה יח. כמזבח טו.
(ג) מכשירין פ"ב [מ"ט
ע"ש]; (ד) [ליחא במשנה];
(ה) שקלים פ"ו מ"ג;
(ו) [בזכות ט. וש"נ]; (ז) [ז"ל
במכשירין]; (ח) [לקמן לח];
(ט) [דף עד].

הגהות הב"ח

(ח) תוס' ד"ה אמר רב וכו' מרובא דעלמא וחלפיה ואפילו בבהמה שלימה וחומרא בעלמא הוא הס"ד והשאר נמחק: (צ) ד"ה הכא וכו' היינו ספא וכו' ומכשנינהו דנייידר:

מוסף דע"י

[illegible]

רבינו גרשום

א"י הזה פיסית מינה
כלומר אי הוה עבדל לי
נחש: מפני שוטה
הוה שעתה שלא בחוג.
במור שמכר בשוק טרפה
במקום שמורכז כשרה
לנו נאסר כל המקרקלי
א"י רמב"ם ישרא' לה
שנמצא ביד א"י יהא אסור
ושכחור לו טרפה: א'
זהו הכי אסור כלומר
ורכא דאיכא טרפה אחת
בכמקרקלי למי ששנמצא
בידו: דאיכא למי שרצה
טרפה מכוין לו והתאיב
אומר מקרקלי כו' שרצה
דאיתחון אשירו
כלומר כי איתחון טרפה
במקרקלי לא אמר כו'
שנמצא ביד עובד כוכבים
ומת: מיתבי כו' אמר
המקרקלי ונחש ישרא' כי
כלומר והא הכא נתעלם
מן ענין ומות: נמצא ביד
עובד כוכבים שמי: כלומר